

MNP. eZ. Danu

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATORĂ GENERALĂ
INTRARE Nr. 21184 / 26. NOV. 2019

Exemplarul nr. 1
Nr. 57820/DMRU/22.11.2019

Doamnei Magda Constanța ȘTEFĂNESCU
Adjunct al Avocatului Poporului
Str. George Vraca, nr. 8, Sector 1, București

Stimată doamnă adjunct al Avocatului Poporului,

Urmare adresei dumneavoastră nr. 18155/17.10.2019, înregistrată la Administrația Națională a Penitenciarelor cu nr. 57820/22.10.2019, prin care ne solicitați să vă comunicăm soluțiile identificate și măsurile dispuse pentru rezolvarea cu celeritate a aspectelor sesizate cu ocazia vizitei pe care ați întreprins-o la Penitenciarul Botoșani, vă comunicăm următoarele:

1. Administrația Națională a Penitenciarelor depune permanent, toate diligențele necesare contracărării fenomenului de aglomerare din unitățile subordonate, în măsura resurselor de care dispune.

De-a lungul timpului s-au luat o serie de măsuri legislative și administrative, de natură să determine maximizarea utilizării eficiente a resurselor actuale și să contracareze acest fenomen.

În acest sens, Administrația Națională a Penitenciarelor dispune, în limita bugetului alocat, lucrări de extindere a spațiilor de cazare, îmbunătățirea condițiilor de detenție, de asigurare a patului individual fiecărei persoane private de libertate, precum și transferarea unor deținuți în alte unități penitenciare cu grad de ocupare mai mic, în vederea echilibrării efectivelor de deținuți între penitenciare profilate pe deținerea aceleiași categorii.

Mai mult, în scopul monitorizării în permanentă a populației unităților subordonate, asigurării separației pe regimuri de executare și categorii de persoane custodiate, gestionarea judicioasă a spațiilor și pentru menținerea unui echilibru, la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor, s-a constituit, în baza Deciziei directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 369/26.02.2018, **o comisie permanentă de analiză a gradului de ocupare a unităților subordonate în funcție de capacitatea de cazare a sistemului penitenciar.**

Comisia se întrunește săptămânal, centralizează și analizează raportarea săptămânală a unităților subordonate cu privire la capacitatea de cazare calculată la 4 m^2 și efectivele custodiate și **dispune măsuri pentru reducerea fenomenului de aglomerare.**

Administrația Națională a Penitenciarelor a dispus **relocarea a mai multor persoane private de libertate prin transferare în vederea executării pedepsei la alte penitenciare**, la propunerea comisiei prevăzute la art. 32 din Legea nr. 254/2013, ținând cont de spațiile de cazare disponibile, dar și, pe cât posibil și de penitenciarul cel mai apropiat de localitatea de domiciliu a persoanei condamnate.

Astfel, potrivit art. 108 alin. (1) lit. (a) și (b) din Hotărârea nr. 157/2016 din 10 martie 2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013, în cursul anului 2019, Penitenciarul Botoșani a înaintat Administrației Naționale a Penitenciarelor 47 de tabele cu propuneri de transfer pentru 478 de persoane private de libertate. Dintre acestea, pentru 453 de persoane s-a dispus transferul la alte unități penitenciare, iar pentru 25 de persoane nu s-a aprobat transferul.

Penitenciarul Botoșani custodiază persoane arestate preventiv la dispoziția organelor judiciare din județele Botoșani și Suceava, persoane private de libertate clasificate să execute pedeapsa în regim semideschis cu domiciliile în județele Botoșani, Suceava și Iași, precum și persoane din regimul deschis pentru folosirea la muncă.

Această unitate are o capacitate de cazare la 4 m² de 502 locuri dintre care:

- 404 locuri **capacitate de cazare propriu – zisă** care reprezintă acele camere în care sunt cazate persoanele arestate preventiv, precum și cele clasificate să execute pedeapsa în regimurile de executare semideschis și deschis;
- 32 locuri **capacitate indisponibilă** care include camere temporar dezafectate aflate în reparații capitale, camere/clădiri temporar dezafectate aflate în proces de investiții, camere nefolosite în prezent ca urmare a condițiilor necorespunzătoare;

- 66 locuri **capacitate destinație specială** care reprezintă acele camere în care sunt cazați temporar deținuți, în vederea prezentării la instanțele de judecată deservite de această unitate.

Conform situației privind capacitatea de cazare a unităților și efectivele acestora pe regimuri, la data de 08.11.2019, în Penitenciarul Botoșani se aflau 668 de persoane private de libertate (49 deținuți preventiv, 106 în regim deschis, 469 în regim semideschis și 3 în regim închis). Dintre acestea, **539 de persoane au domiciliile în județele Botoșani, Suceava și Iași**.

Potrivit aceleiași situații, indicele de ocupare a Penitenciarului Botoșani era de 155,20%.

Precizăm faptul că, din interogarea aplicației informatică PMSWeb, a reiesit că, la data de 13.11.2019, în celealte unități subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor, se aflau 501 de persoane clasificate să execute pedeapsa în regim semideschis și deschis cu **domiciliile în județele Botoșani, Suceava și Iași** (183 regim semideschis și 318 regim deschis).

În ipoteza în care persoanele clasificate să execute pedeapsa în **regim semideschis** cu domiciliile în județele Botoșani, Suceava și Iași ar fi transferate la Penitenciarul Botoșani în vederea executării pedepsei, indicele de ocupare al acestei unități ar crește semnificativ.

Repartizarea deținuților în mod uniform la nivelul unităților penitenciare este influențată de multiplele categorii de persoane custodiate pentru care, prin lege, se asigură separațunea, precum și de secționarea spațiilor de cazare din unități pentru a garanta respectarea acestor dispoziții.

Categoriile de persoane custodiate - bărbați:

- condamnați definitiv majori repartizați în regimul maximă siguranță, care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului;
- condamnați definitiv majori repartizați în regimul maximă siguranță;
- condamnați definitiv majori repartizați în regimul închis;
- condamnați definitiv majori repartizați în regimul semideschis;

- condamnați definitiv majori repartizați în regimul deschis;
- condamnați definitiv tineri repartizați în regimul maximă siguranță, care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului;
- condamnați definitiv tineri repartizați în regimul maximă siguranță;
- condamnați definitiv tineri repartizați în regimul închis;
- condamnați definitiv tineri repartizați în regimul semideschis;
- condamnați definitiv tineri repartizați în regimul deschis;
- persoane care execută măsuri educative privative de libertate, față de care instanța de judecată a dispus executarea sau continuarea executării măsurii în penitenciar;
- arestați preventiv majori;
- arestați preventivi tineri;
- arestați preventiv minori;
- condamnați definitiv majori, arestați preventiv în altă cauză;
- condamnați definitiv tineri, arestați preventiv în altă cauză;
- arestați preventiv majori, aflați în perioada de carantină;
- arestați preventiv tineri, aflați în perioada de carantină;
- arestați preventiv minori, aflați în perioada de carantină.

Dispozițiile legislației cuprind și alte criterii pentru separarea sau gruparea deținuților după cum urmează:

- compatibilitatea intelectuală și de ordin cultural;
- interesul de participare la activități de reintegrare socială și de folosire la muncă.

Precizăm faptul că, nu se poate realiza o uniformizare a efectivului la nivelul tuturor unităților, acest proces fiind influențat de o serie de factori, dintre care amintim:

- Mișcarea populației carcerale, determinată de multiplele afaceri judiciare aflate pe rolul instanțelor de judecată și solicitări ale organelor de cercetare penală, care presupun transferarea deținuților în unități penitenciare în vederea prezentării acestora la organele judiciare respective;

- Respectarea principiului executării pedepsei privative de libertate în proximitatea localității de domiciliu în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (5) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal;

După aplicarea mecanismului compensatoriu și scăderea efectivului de persoane custodiate, au fost demarate lucrări de reparări capitale și modernizare la mai multe penitenciare. Această măsură a determinat scăderea capacitații legale de deținere a unităților implicate, iar pentru a se permite demararea lucrărilor, s-a impus transferarea deținuților din aceste unități la alte penitenciare profilate pe același regim de executare.

- Necesitatea acordării tuturor drepturilor persoanelor private de libertate și asigurarea separațiunii pe regimuri de executare și categorii de persoane custodiate;

- Multiplele încheieri ale judecătorilor de supraveghere a privării de libertate din unitățile subordonate și hotărâri ale instanțelor de judecată pronunțate în cauzele având ca obiect plângerile deținuților privind nerespectarea spațiului minim de cazare;

- Necesitatea respectării garanțiilor acordate de către statul român altor state cu privire la spațiul minim individual de 3 m² de care urmează să beneficieze deținuții care sunt condamnați în alte state și urmează să fie transferați în România în vederea continuării executării pedepsei în baza Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală internațională, în materie penală cu modificările și completările ulterioare, care transpune dispozițiile *Deciziei cadru a Consiliului nr. 2008/909/JAI* din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătoarești în materie penală care împun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană. Astfel, **în cazul persoanelor transferate în România, garanțiile acordate de către statul român sunt atent monitorizate și imperativ aplicate în toate unitățile subordonate.**

În momentul de față, deficitul de locuri de cazare destinate persoanelor care execută pedeapsa în regim semideschis, înregistrează cel mai înalt nivel și prin urmare, reprezintă prioritarea Administrației Naționale a Penitenciarelor de a crea noi locuri de cazare destinate acestei categorii de persoane private de libertate.

2. În prezent, concursurile pentru ocuparea posturilor vacante din sistemul administrației penitenciare sunt suspendate, ca urmare a publicării în Monitorul Oficial nr. 343 din data de 06.05.2019, a Deciziei Curții Constituționale nr. 90/21.02.2019, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor (art. 31 din Legea nr. 293/2004 prevede: „Regulamentul privind ocuparea funcțiilor de conducere și de execuție se aprobă prin ordin al ministrului justiției”, respectiv O.M.J. nr. 2478/C/2010).

De asemenea, vă facem cunoscut că, începând cu data de 02.08.2019, a intrat în vigoare Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare.

Astfel, ulterior aprobării noului statut, Administrația Națională a Penitenciarelor a transmis Ministerului Justiției propunerile de texte pentru corelarea prevederilor art. 15 din Legea nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare cu Decizia Curții Constituționale nr. 90/21.02.2019, iar în măsura în care propunerile Administrației Naționale a Penitenciarelor vor fi înșușite de către Ministerul Justiției, acestea vor face obiectul unui act normativ de modificare a statutului polițiștilor de penitenciare.

În concluzie, la momentul actual, nu există bază legală pentru demararea procedurilor de organizare și desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor vacante, însă, în situația aprobării proiectului de act normativ privind modificarea și completarea Legii nr. 145/2019 privind statutul polițiștilor de penitenciare, și în raport de fondurile bugetare alocate, acestea vor fi reluate conform noilor prevederi.

3. Penitenciarul Botoșani are în derulare două obiective de investiții, respectiv “Pavilion nou de deținere (C) cu 80 de locuri de cazare, punct primire deținuți și post control nr. 2” și “Pavilion detenție nou (320 locuri)”.

Ambele obiective de investiții fac parte din *Calendarul de măsuri 2018 – 2024 pentru soluționarea supraaglomerării carcerale și a condițiilor de detenție, în executarea hotărârii pilot Rezmiveș și alții contra României, aprobat la data de 16.01.2018 de către Guvern, prin Memorandum*.

• Referitor la obiectivul de investiții “Pavilion nou de deținere (C) cu 80 de locuri de cazare, punct primire deținuți și post control nr. 2”, finanțat de la bugetul de

stat, precizăm faptul că, în luna decembrie a anului 2017 au fost aprobate nota conceptuală și tema de proiectare în scopul promovării acestuia, prin avizele nr. 31/22.12.2017, respectiv nr. 32/22.12.2017.

În cadrul acestui obiectiv de investiții se va realiza un pavilion de deținere cu regimul de înălțime P + 2E, care va asigura cazarea a 80 deținuți. De asemenea, la nivelul pavilionului se vor crea spații pentru: Punct Primire Deținuți, Post control nr. 2 (cu spațiile de control/verificare aferente), magazine ETG, cluburi pentru deținuți, birouri pentru șeful de secție și supraveghetori, săli de mese și 3 curți de plimbare de aproximativ 120 mp. Dat fiind faptul că noul pavilion se va construi la o distanță de aproximativ 6 m de limita de proprietate a penitenciarului, se impune refacerea împrejmuirii pe o lungime de 80 m, în sensul construirii gardului împrejmuit din beton sau zidărie de cărămidă la o înălțime de 6 m, cu supraînălțări din sârmă ghimpată cu lamele și a împrejmuirii interioare din sârmă ghimpată cu lamele, la o înălțime de 4 m.

Valoarea estimată a obiectivului de investiții este de 9.452.875,2 lei, inclusiv TVA.

În anul 2019, Penitenciarul Botoșani i-au fost alocate credite de angajament și credite bugetare în valoare de 65 mii lei pentru contractarea studiului de fezabilitate aferent obiectivului *Pavilion detenție + punct primire deținuți + PC nr. 2*.

Având în vedere faptul că Penitenciarul Botoșani a demarat de 3 ori achiziția serviciilor de proiectare în vederea elaborării studiului de fezabilitate, de fiecare dată procedura fiind anulată prin nedepunerea de oferte, cu ocazia rectificării nr.2, unitatea a disponibilizat creditele alocate, urmând ca în anul 2020, în funcție de fondurile alocate, să fie reluată achiziția în acest sens.

- Referitor la obiectivul de investiții “*Pavilion detenție nou*”, menționăm faptul că acesta este finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014 – 2021 – Proiect Correctional.

În data de 30.08.2019 a fost încheiat contractul de finanțare nr.1/69989/30.08.2019, între Ministerul Justiției și Administrația Națională a Penitenciarelor, obiectul contractului fiind accordarea de către OP, în cadrul programului “Justiție”, finanțat prin MFN 2014 – 2021, a finanțării nerambursabile (grant) pentru implementarea proiectului predefinit intitulat “Correctional”. Perioada de implementare/eligibilitate a proiectului este de 56 de luni, calculate începând cu 30.08.2019, data intrării în vigoare a contractului de finanțare și până la data de 30.04.2024, inclusiv. Valoarea eligibilă a proiectului care face obiectul acestui contract de finanțare și pe care OP se angajează să o acorde este de maxim 31.000.000,00 euro. Acest proiect va fi implementat la nivelul a 4 unități respectiv: Baia Mare, Târgu Mureș, Vaslui, Botoșani și SNPAP Târgu Ocna.

Proiectul “Correctional” se va focaliza pe implementarea principiului corecțional “seamless” care se referă la instalarea unei tranzitii facile a deținuților de la serviciile penitenciare la cele de probătijune și ulterior în comunitate. Acest proiect se concentrează pe aplicarea unor măsuri de reabilitare în 4 unități penitenciare pilot, în ultimele luni de executare a unei pedepse și în primele luni după liberare, în vederea asigurării unei tranzitii de succes a deținuților în societate. Vor fi implementate programe speciale de reabilitare pentru deținuți, iar personalul de penitenciare și de probătijune va fi instruit pentru a aplica aceste programe.

În acest moment, nota conceptuală și tema de proiectare pentru promovarea obiectivului de investiții "Pavilion detenție nou" din cadrul Penitenciarului Botoșani, sunt în lucru.

În cadrul acestui obiectiv va realiza un pavilion de deținere cu regimul de înălțime P+2E, care va asigura cazarea a 320 deținuți. De asemenea, vor fi create săli de mese, cabinet de asistență psihologică și asistență socială, spațiu multifuncțional cu cabinet educator și club, spații multifuncționale destinate activităților de educație și asistență psihosocială, bibliotecă, cabinet medical, spațiu pentru activități cu caracter administrativ gospodăresc și de recreere, birou șef secție și supraveghetor, sector vizite, spații pentru audiere și spațiu pentru vizita intimă, post control acces nr. 3, frizerie, sală pentru activități sportive, 4 curți de plimbare și două terenuri de sport.

Valoarea estimată a investiției este de 4.863.000 euro.

Atașăm alăturat, în copie, un grafic sintetic care cuprinde etapele și duratele necesare realizării infrastructurii Proiectului „Correctional”, finanțat prin *Mecanismul Financiar Norvegian 2014 – 2021*.

Cu deosebită considerație,

Comisar șef de poliție penitenciară Cristian PLEȘA
Director general
Administrația Națională a Penitenciarelor

